

Rusia a prins Moldova într-un cârlig economic

Marina DRAGALIN

După înlăturarea barierelor politice, cooperarea comercială și economică dintre Rusia și Moldova se dezvoltă constant

Rata de export – către est

După evenimentele din iunie, Chișinăul s-a îndreptat spre restabilirea relațiilor ruso-moldovenești, în primul rând în domeniul comercial și economic. Dar chiar mai devreme, Igor Dodon a început să lucreze activ în acest domeniu. După numeroase călătorii la Moscova și întâlniri cu Vladimir Putin, a reușit să obțină alinare pentru bunurile moldovenești și să reanimeze parțial legăturile economice dintre cele două țări.

Diplomația viguroasă a președintelui a dat rezultate. Conform rezultatelor primei jumătăți a anului, Rusia a urcat pe lista partenerilor economici principali ai Republicii Moldova: un loc cinstit onorabil în ceea ce privește importurile din Moldova și locul doi în ceea ce privește exporturile către aceasta. Față de anul trecut, Rusia a cumpărat cu 6,5% mai multe bunuri moldovenești, iar Moldova – cu 7,7% mai mult de cele rusești. Doar abolirea taxelor vamale pentru cinci grupe de produse la începutul anului 2019 a dat RM în primele șase luni o creștere a exporturilor cu 30-40% pentru mere, conserve și vin.

Acesta din urmă este deosebit de important. S-a observat în Moldova o supraproducție de materiale vinicole – volumul de vin produs în șapte ani este de patru ori mai mare decât este necesar pe piețele obișnuite. Tratatamentul preferențial a permis creșterea ofertei de materiale viticole către Rusia cu 61%. Extinderea sa până la sfârșitul anului 2019 și conservarea promisă de Dodon anul viitor creează un canal de

export atractiv. Mai ales în condițiile preconizate (după vizita experților Rosselhoznadzor și Rospotrebnadzor) extinderea listei de companii permise pe piața rusă. Poate că în curând vinul moldovenesc din magazinele rusești va deveni din nou un „oaspete” tradițional.

Șeful statului a soluționat parțial problema tranzitului mărfurilor moldovenești prin Ucraina – Moscova va elibera 1250 de permise pentru transportul mărfurilor din Moldova. Aceasta, la rândul său, deschide perspective pentru Chișinău de a intra pe alte piețe, de exemplu, statele EAEU, Kazahstan și Kârgâzstan.

Reînnoirea legăturilor economice anterioare este confirmată imediat de două evenimente majore pe platformele moldovenești – reuniunea Comisiei interguvernamentale pentru comerț și cooperare economică și Forumul economic moldo-rus.

Comisia interguvernamentală are loc în perioada 18-19 septembrie, co-prezidată de ministrul Agriculturii Federației Ruse, Dumitru Patrușev și de vicepremierul Republicii Moldova pentru reintegrare Vasile Șova. Ultima sa întâlnire în format complet a avut loc în anul 2016 și, de fapt, timp de trei ani, relațiile la nivel guvernamental au fost înghețate.

Prioritatea comisiei sunt problemele comerciale, economice și energetice, precum și interacțiunea socială și umanitară. Se preconizează semnarea unui acord privind garanțiile pentru migrații moldoveni de muncă: angajarea vechimii, pensii și prestații. Importanța unui astfel de document nu poate fi supraestimată – conform ultimelor date, cel puțin jumătate de milion de cetățeni moldoveni se află pe teritoriul Rusiei.

„Vom încerca să discutăm toate problemele într-un complex, inclusiv cooperarea regională, pentru a da un impuls relațiilor noastre. Apoi, la Chișinău și, sper, la Moscova, acest lucru va fi perceput ca o cale de ieșire din trei ani de stagnare ”, a comentat Vasile Șova la viitoarea întâlnire. Pe

termen lung, Comisia va trebui, de asemenea, să soluționeze neconcordanțele care apar din Moldova, având în același timp acorduri de liber schimb cu CSI și Uniunea Europeană.

Urmărind pașii comisiei interguvernamentale din 20-21 septembrie, sub sloganul „Parteneriat fără frontiere”, va avea loc cel de-al doilea Forum economic moldo-rus. Prima dintre ele a avut loc în septembrie anul trecut și a adunat peste 500 de oameni. Anul acesta evenimentul va deveni și mai mare: sunt așteptați peste o mie de participanți din 13 țări. Pe lângă reprezentanții afacerilor, instituția politică a Rusiei va ajunge pe forum, de exemplu, viceprim-ministrul Dumitru Kozak, guvernării Bașkiriei și Omsk, șefii adjuncți ai regiunilor și alți oficiali de rang înalt. Din partea Moldovei, în mod firesc, președintele Igor Dodon îi va întâlni personal pe invitați.

Judecând după amplul program de forum, evenimentul nu va fi „ceremonial”: sunt planificate discuții despre turism, agricultură, viticultură și vinificație, schimb de tehnologii, călătorii în regiunile Republicii Moldova. Este de așteptat ca contractele reale să fie semnate pe marginea evenimentului. „Sper că forumul va da un nou impuls climatului investițional și relațiilor economice bilaterale”, a spus președintele Dodon.

Este oare un beneficiu reciproc?

Creșterea comerțului reciproc, evenimente comune la Chișinău – toate acestea sunt un simbol al unei resetări a relațiilor moldo-ruse. Igor Dodon anunță deja întoarcerea parteneriatului strategic dintre Moldova și Rusia „la nivelul dorit de majoritatea populației țării”.

Cooperarea dintre cele două țări se dezvoltă cu adevărat la pas și nu este surprinzător: mai devreme, aceasta a fost limitată doar de factori politici artificiali. Rusia vine în Moldova serios și de multă vreme, ceea ce aduce beneficii

evidente și nu foarte importante pentru ambele părți.

La prima vedere, principalele profituri se duc la Chișinău. Moldova are o oportunitate excelentă de a extinde și diversifica fluxurile de export, ne bazându-se doar pe cotele volatile ale UE. În plus, accesul stabil la piața rusă uriașă (și mult mai puțin competitivă în comparație cu UE) vă permite să reporniți și să construiți numeroase industrii tradiționale pentru Republica Moldova, care în ultimii ani au fost sincronizate.

Rusia, prin preferințe economice, Moldova câștigă, în primul rând, politic. Aparent, Cremlinul pentru prima dată în spațiul post-sovietic a reușit să „redea” parțial situația din țară, aflată de mult timp sub jurisdicția Occidentului. Acum monopolul asupra influenței s-a încheiat, pe care Moscova îl folosește, în toate modurile posibile, creșterea prezenței sale în regiune și împletind Moldova cu legături economice. În al doilea rând, o imagine frumoasă a relațiilor ruso-moldovenești „funcționează” perfect pentru publicul rus, în mod clar obosit de conflictele din CSI.

În cele din urmă, Rusia „sporește” simultan ratingul lui Igor Dodon și al socialiștilor, care, spre deosebire de partenerii de coaliție, nu numai că acordă noi împrumuturi țării, ci și investiții și piețe reale pentru bunurile din Moldova. Blocul ACUM, care este extrem de restrâns în contactele din direcția rusă, urmărește probabil cu nerăbdare consolidarea factorului rus în Moldova, amintind zicala „Frica danezilor care aduc cadouri”. Cu toate acestea, în situația economică deplorabilă a Moldovei, nu este încă necesar să se aleagă.